

ความเป็นมาของปัญหา

เนื่องจาก เบอร์ทรัน รัสเซล นักปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของปัญญาชนในปัจจุบัน ปรัชญาการเมือง เขาเป็นผลจากการแสวงหาแนวความคิดที่จะนำมาเป็นพื้นฐานของระบบการปกครองที่สร้างความเป็นธรรมในสังคม และส่งเสริมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ปรัชญาการเมืองเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน แต่ปรัชญาการเมืองของเขาก็ยังกระจุกกระจายอยู่ในผลงานเล่มต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่า ๓๐ เล่ม และรัสเซลเองก็ถึงแก่กรรมก่อนที่จะจัดรวบรวมความคิดให้ระบบต่อเนื่องกัน เช่นเดียวกับนักปรัชญาการเมืองผู้อื่น ฉะนั้นผู้เขียนจึงเห็นที่จะศึกษาและวิจัยเรื่องนี้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อการศึกษาปรัชญาและต่อประเทศไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากผลงานของรัสเซลทางปรัชญานั้นมีจำนวนมาก และครอบคลุมไปในสาขาต่าง ๆ ของปรัชญาเกือบทุกด้าน ผู้เขียนจึงจำกัดขอบเขตเฉพาะผลงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปรัชญาการเมือง เป็นสำคัญ แต่ด้วยเหตุที่ปรัชญาการเมืองของรัสเซลนั้นจะเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ถ้าศึกษาพัฒนาการความคิดทั้งทางจริยศาสตร์ และความสัมพันธ์เชิงประวัติระหว่างจริยศาสตร์และปรัชญาควบคู่ไปด้วย เพราะแนวคิดจริยศาสตร์มีผลกระทบและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางการเมืองของเขาตลอดมา เพื่อที่จะให้การศึกษาเรื่องของรัสเซลเป็นไปได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอแบ่งช่วงพัฒนาการความคิดจริยศาสตร์และการศึกษาความสัมพันธ์เชิงประวัติก่อน

เป็นช่วงดังนี้ ในช่วงแรก ๑๘๘๕ - ๑๙๐๐ ช่วงที่ ๒ ปี ๑๙๐๑ - ๑๙๑๓ ช่วงที่ ๓ ปี ๑๙๑๔ - ๑๙๔๕ และช่วงสุดท้ายคือปี ๑๙๔๕ จนถึงปีที่รัสเซียถึงแก่กรรม

สำหรับการแบ่งช่วงความคิดโดยเฉพาะยิ่งในช่วงปีที่รัสเซียเริ่มมีแนวคิดจริยศาสตร์ การเมือง เป็นอารยธรรมนั้น ตามทัศนะของผู้เขียนได้แบ่งไว้ตั้งแต่ปี ๑๙๑๔ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นความเห็นที่ขัดแย้งกับ โคอเปลสตัน (Copleston) ผู้เขียน History of Western Philosophy ที่เห็นว่าช่วงความคิดรัสเซียแบบอารยธรรม ควรเริ่มตั้งแต่ปี ๑๙๑๓ เป็นต้นไป เขาอ้างเหตุผลจากหนังสือ Outline of Philosophy (๑๙๒๓) ของรัสเซียเป็นบรรทัดฐาน สำหรับผู้เขียนก็ให้ข้อแย้ง และเหตุผล ตลอดจนหลักฐานประกอบซึ่งกล่าวไว้ในรายละเอียดในบทที่ ๒ แล้ว

วิธีทำเนียบวิจัย

การวิจัยจะใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยข้อมูลเบื้องต้น (Primary Source) เป็นหนังสือของเบอร์ทรัน รัสเซลล์เอง และเอกสารประกอบการวิจัย (Secondary Source) ของนักเขียนอื่น ๆ ที่วิเคราะห์ผลงานของรัสเซลล์

วิธีการเสนอผลการวิจัย ใช้การเขียนแบบพรรณนาความ (Descriptive) ประกอบการวิเคราะห์ และวิพากษ์วิจารณ์ (Critical Analysis)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ประโยชน์ทางวิชาการ ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการศึกษาวิชาปรัชญาหรือวิชาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมแนวความคิดทางการ เมืองทั้งสองวิชา เป็นวิชาที่มีการสอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศ และยังขาดแคลนตำราทางด้านนี้

ประโยชน์ต่อประเทศไทย

ปัจจุบันคนไทยกำลังแสวงหาแนวความคิดทางการเมืองที่เหมาะสมกับโครงสร้างของสังคมไทย และความคิดทางการเมืองนี้ ควรจะตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ไม่ขัดแย้งกับระบบการปกครองของไทยที่สืบเนื่องมา และในขณะเดียวกันก็ควรเน้นที่ความเป็นธรรมและเป็นสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในสังคม การสร้างความคิดดังกล่าวให้เป็นระบบขึ้นมาไม่ใช่สิ่งที่ย่าง สิ่งหนึ่งที่ยุ่สร้างจะต้องมี คือ ความรู้เกี่ยวกับความคิดทางการเมืองของนักปราชญ์ไว้เป็นกรอบความคิด (Conceptual frame of reference) การวิจัยจะช่วยขยายความคิดทางการเมืองของคนไทยให้กว้างขวางขึ้นในทางสร้างสรรค์ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางความคิดทางการเมืองต่อสังคมไทยต่อไป.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย